

UP/I 034-03/18-04/015
437-16/122-2023-055

Poslovni broj: Usl-3816/21-20

REPUBLIKA HRVATSKA
UPRAVNI SUD U ZAGREBU
Avenija Dubrovnik 6

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Upravni sud u Zagrebu, po sutkinji toga Suda Kristini Senjak Krunić uz sudjelovanje Valentine Lukinec Galović, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja LIDL HRVATSKA d.o.o. k.d., Velika Gorica, Ulica kneza Ljudevita Posavskog 53, kojeg zastupa opunomoćenik [REDACTED] odvjetnik u [REDACTED], protiv tuženika Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, Zagreb, Savska cesta 41, uz sudjelovanje zainteresiranih osoba [REDACTED], radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi, 13. travnja 2023.,

presudio je

- I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništavanje rješenja Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, KLASA: UP/I 034-03/18-04/015, URBROJ: 580-16/122-2021-042 od 25. studenoga 2021.
- II. Odbija se zahtjev tužitelja za nadoknadu troškova upravnog spora.

Obrazloženje

1. Osporenim rješenjem tuženika KLASA: UP/I 034-03/18-04/015, URBROJ: 580-16/122-2021-042 od 25. studenoga 2021. utvrđeno je da je tužitelj iskoristio značajnu pregovaračku snagu nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u smislu Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 117/17. dalje: ZNTP), zainteresiranim osobama kao dobavljačima i to Ugovorom o kupoprodaji proizvoda zaključenim s [REDACTED] pod nazivom „List s uvjetima - Privatna robna marka“, od 1. ožujka 2018., s pripadajućim prilogima i dodacima tom ugovoru, Ugovorom o kupoprodaji proizvoda zaključenim s [REDACTED] pod nazivom „List s uvjetima: Tiko - Privatna robna marka“, od 1. travnja 2018., s pripadajućim prilogima i dodacima tom ugovoru, kao i Ugovorom o kupoprodaji proizvoda s [REDACTED] pod nazivom „List s uvjetima - Privatna robna marka“, od 1. siječnja 2018., s pripadajućim prilogima i dodacima tom ugovoru (dalje

Ugovori), na način da u razdoblju od stupanja na snagu svakog od navedenih Ugovora pa sve do 31. ožujka 2019., Ugovori, unatoč redovitom osiguranju kvalitete na teret dobavljača koje je detaljno ugovoreno u prilogima svakog od tih Ugovora, naziva: „Osiguranje kvalitete,” sadrže i dodatnu odredbu osiguranja kvalitete, pod nazivom: „Naknada za usluge osiguranja kvalitete”, kojom odredbom je u bitnome ugovorena obveza dobavljača na plaćanje paušalnog iznosa naknade trgovcu u određenom postotku od vrijednosti ulaza robe za provedbu mjera osiguranja kvalitete, na inicijativu odnosno zahtjev trgovca kod laboratorija kojeg odabire trgovac, što predstavlja prebacivanje ugovorenog troška kontrole između laboratorija i trgovca na dobavljača i to neovisno o rezultatima provedene kontrole, odnosno naplatu naknade za uslugu koja nije pružena dobavljaču pa time nije ni stvarna niti mjerljiva za dobavljača, stoga ovakva ugovorna odredba i praksa koja se na njoj temelji predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu članka 4. stavka 2. točke 1. i 6. ZNTP-a, a u vezi članka 12. točke 11. i 16. ZNTP-a. Povreda je trajala od 1. siječnja 2018. do 31. ožujka 2019. (točka I. izreke). Zabranjuje se tužitelju svako daljnje postupanje opisano u točki I. izreke tog rješenja (točka II. izreke). Za tešku povredu ZNTP-a opisanu u točki I. izreke tog rješenja, u skladu s člankom 24. stavkom 2. točkom 7. ZNTP-a, izriče se tužitelju upravno-kaznena mjera u iznosu od 400.000,00 kuna (slovima: četiristottisućakuna). Rok izvršenja: 15 (petnaest) dana od dana njegove izvršnosti odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos upravno-kaznene mjere i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja do dana plaćanja (točka III izreke). To rješenje objaviti će se na mrežnoj stranici tuženika, pri čemu će poslovne tajne sadržane u rješenju biti izuzete od javne objave (točka IV izreke).

2. Tužitelj u tužbi navodi da je tuženik pogrešno utvrdio činjenično stanje i zauzeo paušalan stav koji nema uporište u relevantnim činjenicama i dokumentaciji kao ni praksi ugovornih strana te okolnostima koje su zastupnici dobavljača u upravnom postupku jasno objasnili. Oспорava da je Ugovorima ugovoreno redovito osiguranje kvalitete na teret dobavljača, jer iz dokaza koji se nalaze u spisu odnosno pisanih očitovanja dobavljača kao i iz njihovih iskaza danih u ispitnom postupku jasno je vidljivo da su troškovi osiguranja kvalitete u koje između ostalog spada i pribavljanje ulaznih i kvartalnih analiza uključeni u prodajnu cijenu proizvoda te ih plaća tužitelj kroz plaćanje prodajne cijene dobavljaču. Stoga neosnovanim smatra stav tuženika da su ti troškovi na „teret” dobavljača, koje im predstavlja financijsko opterećenje. Oспорava i tvrdnju tuženika da se kod „naknade za usluge osiguranja kvalitete” radi o „transferiranju troškova kontrole između laboratorija i trgovca na dobavljača odnosno o naplati naknade za uslugu koja nije pružena dobavljaču pa time nije stvarna, niti mjerljiva”. Ističe da su zastupnici dobavljača u ispitnom postupku potvrdili da su dobavljači od tužitelja u okviru pružanja usluge osiguranja kvalitete primili laboratorijska izvješća. Budući su dobavljači primili predmetna izvješća, odnosno konkretan sadržaj i mjerljivu vrijednost (izvješće o kvaliteti koje koriste u svom poslovanju), evidentno je promašena i neosnovana ocjena tuženika da on dobavljačima nije pružio uslugu. Napominje da je za zainteresirane osobe predao u upravni spis materijalne dokumente - ispitne izvještaje za proizvode tih dobavljača, a za koje je proveo analizu kvalitete, iz kojih je vidljivo da iza usluge koju je pružio dobavljačima stoji vrlo konkretan sadržaj. U svrhu potvrde iznesenog, tužitelj navodi bitne dijelove iskaza zastupnika dobavljača. Dodaje da je uvjet koji mora biti ispunjen da određena praksa ne bi bila nepoštena, postojanje usluga trgovca, odnosno da je ona stvarna i mjerljiva što je u konkretnom slučaju ispunjeno. Oспорava tumačenje tuženika da se radi o prebacivanju troškova, a ne o usluzi. Naime, o prebacivanju troškova bi eventualno moglo biti riječi kada stranka analitička izvješća ne bi dostavljala dobavljačima, nego zadržavala za sebe, o čemu u

konkretnom slučaju nije riječ. Ističe da je tuženik propustio utvrditi izrazito značajnu okolnost da su predmetne troškove dobavljači ukalkulirali u prodajnu cijenu proizvoda i da garanciju osiguranja kvalitete plaća tužitelj plaćanjem predmetne cijene. Prema tome, neosnovan je stav o „pretjeranom opterećenju dobavljača“ kako to prikazuje tuženik. Da je detaljno uređenje pitanja osiguranja kvalitete u odnosima s dobavljačima prehrambenih proizvoda itekako potrebno, govori niz svakodnevnih negativnih primjera iz prakse u kojima se nekvalitetni, odnosno zdravstveno neispravni prehrambeni proizvodi povlače s tržišta, kao i oni u kojima su kupci zbog neispravnih deklaracija na proizvodima netočno informirani o njihovim karakteristikama. Upravo je prema mišljenju tužitelja navedeno dokaz da nominalna odgovornost dobavljača koja postoji prema relevantnim propisima o zdravstvenoj ispravnosti hrane, nažalost nije dovoljna garancija osiguranja kvalitete proizvoda. Stoga se prethodno navedeno detaljnije ugovaranje osiguranja kvalitete ne može smatrati „pretjeranim opterećenjem“ za dobavljača već razumnom regulacijom ugovornog odnosa s obzirom na specifičnosti pojedine branše, u konkretnom slučaju trgovine prehrambenim proizvodima u kojoj je osiguranje zdravstvene zaštite potrošača kroz osiguranje kvalitete proizvoda jedan od najvažnijih ciljeva. Smatra da zbog činjenice što je dobavljačima pružio konkretnu, stvarnu i mjerljivu uslugu, nije bilo uporišta za utvrđenje tuženika da je prekršio odredbe ZNTP-a radi čega mu je neosnovano izrečena upravno-kaznena mjera. Osim toga smatra da je izrečena upravno-kaznena mjera nerazmjerno visoka. Unatoč što je tuženik pokušao postupiti sukladno presudi Upravnog suda od 28.06.2021. u smislu da je osporenim rješenjem detaljnije obrazložio svoju odluku o visini upravno-kaznene mjere, i dalje je nejasno zašto je kažnjen s 400.000,00 kn, radi stava tuženika da je tužitelj iskoristio značajnu pregovaračku snagu na način da je na tri dobavljača, prebacio ugovoreni trošak kontrole između laboratorija i trgovca, u visini od cca [REDACTED] kn prema svakom dobavljaču. Smatra da je visina izrečene mjere nerazmjerno visoka u odnosu na jednu utvrđenu povredu ZNTP-a, posebice u kontekstu toga da je tuženik utvrdio olakotne okolnosti prema tužitelju, da nije utvrdio niti jednu otegotnu okolnost, da nije utvrdio da je dobavljačima nastala znatna financijska šteta te izjave dobavljača da su primjenom sporne odredbe o kvaliteti zapravo ostvarili uštedu. Pri tome, tuženik uopće nije uzeo u obzir da je u poslovanju tužitelja analizirao više od 8 elemenata u smislu ZNTP-a, a da je pri tome zaključio da je tuženik samo kod jednog elementa - prebacivanju ugovorenog troška analize kvalitete proizvoda, našao propust u primjeni ZNTP-a. Čak i da je osnovano utvrđenje tuženika o povredi ZNTP-a u pogledu neosnovanog ugovaranja naknade za osiguranje kvalitete, smatra da se radi o minornoj povredi, koja nije išla na štetu niti dobavljača niti poslovne prakse na tržištu, a ni općenito pravnog poretka. Zaključuje da visina izrečene mjere nije sukladna kriterijima navedenim u člankom 24. ZNTP-a. Naglašava da je osnovno načelo ili uvjet da bi se uopće moglo govoriti o nepoštenoj trgovačkoj praksi to da jedna strana zlorabi svoju gospodarsku snagu i takvim postupanjem nametne određenu (nepoštenu) ugovornu odredbu drugoj ugovornoj strani. Smatra da iz cjelokupnog upravnog postupka ne proizlazi niti jedan argument koji bi upućivao na takav zaključak. Predlaže da Sud poništi osporeno rješenje uz naknadu troška upravnog spora.

3. Tuženik u odgovoru na tužbu ostaje pri svim navodima iz osporenog rješenja te smatra kako su navodi u tužbi u cijelosti neosnovani. Upućuje da je osporeno rješenje doneseno povodom ranije presude ovog Suda poslovni broj: Usl-3840/19-12, od 28. lipnja 2021. u skladu s kojom je u cijelosti postupio. Ukazuje da je člankom 23. stavkom 3. Zakona o izmjenama i dopunama ZNTP-a (Narodne novine, 52/21. dalje ZID ZNTP), koji je na snagu stupio 1. rujna 2021., određeno da će se postupci započeti do stupanja

na snagu toga zakona nastaviti i dovršiti prema odredbama ZNTP-a, te se s obzirom na navedeno, upravni postupak, koji je pokrenut 11. rujna 2018., odnosno 14. rujna 2018. po službenoj dužnosti radi zaštite javnog interesa (članak 42. stavak 1. ZUP-a), u odnosu na poslovni odnos tužitelja s zainteresiranim osobama kao dobavljačima, dovršen je primjenom odredbi ZNTP-a. Nespornim smatra ugovorne odredbe o redovitom osiguranju kvalitete koje su (detaljno) ugovorene kroz 15 točaka u prilogima Ugovora, dok je sporna činjenica da unatoč tako detaljno definiranom redovitom osiguranju kvalitete proizvoda postoji i još jedna dodatna ugovorena odredba o osiguranju kvalitete dobavljačevih proizvoda pod nazivom „Naknada za usluge osiguranja kvalitete”, kojom je se obvezuje dobavljača na plaćanje paušalnog iznosa naknade tužitelju (tj. trgovcu) u određenom postotku od vrijednosti ulaza robe, za provedbu mjera osiguranja kvalitete koje se odnose na kemijske, fizičke i mikrobiološke parametre i senzorske kontrole kvalitete, na inicijativu odnosno zahtjev tužitelja tj. trgovca i to kod ovlaštenog laboratorija kojeg odabire tužitelj i to neovisno o rezultatima provedene kontrole. Navedeno predstavlja prebacivanje ugovorenog troška kontrole između laboratorija i tužitelja na zainteresirane osobe i to neovisno o rezultatima provedene kontrole, zbog čega takova sporna ugovorna odredba ugovorena pod nazivom: „Naknada za usluge osiguranja kvalitete” predstavlja naplatu naknade za uslugu koja nije pružena dobavljaču pa nije ni stvarna niti za njega mjerljiva. Zaključuje da ovakva ugovorna odredba i praksa koja se na njoj temelji predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu članka 4. stavka 2. točke 1. i 6. ZNTP-a, a u vezi člankom 12. točkama 11. i 16. ZNTP-a. Dodaje da je tužitelj je s dobavljačima ugovorio i ugovornu kaznu od maksimalno ██████████ EUR, koja se naplaćuje sukladno njegovoj odluci u slučaju utvrđenih odstupanja koja se u proizvodnim pogonima dobavljača uoče prilikom provedbe revizija (audita) pa je stoga i na opisani način trgovcu osigurana dovoljna garancija kontrole kvalitete. Ne spori da spisu predmeta prileže pisana očitovanja dobavljača, ali ističe kako se upravni postupak u smislu ZNTP-a vodi prije svega u svrhu zaštite javnog interesa predstavljenog uspostavom, zaštitom i očuvanjem poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, čija su upravo proizvođači najslabija i najnezaštićenija karika. Upravo ta činjenica u najvećoj mjeri izaziva strah za vlastitu egzistenciju, odnosno nastojanje da se poslovni odnos s pojedinim trgovcem očuva pod svaku cijenu, što dovodi do toga da dobavljači ne samo da nisu skloni prijavljivati nepošteno trgovačke prakse, već se vrlo često ne usude iskazivati na način koji bi mogao dovesti u pitanje egzistenciju poslovnog odnosa na relaciji dobavljač - trgovac, zbog čega je i poklonio vjeru materijalnoj dokumentaciji u vidu ugovornih odredbi. Dodaje da isporučeni ispitni izvještaji ne predstavljaju pruženu uslugu od strane tužitelja kao trgovca, pa dobavljači nisu niti trebali snositi bilo kakav dodatni trošak s osnova utvrđivanja kvalitete proizvoda, upravo u situaciji kada temeljem izvršenih analiza u skladu s odredbama Zakona o hrani nije utvrđen nikakav propust na strani dobavljača. Nije opravdano, a u smislu ZNTP-a, niti dozvoljeno da tužitelj dobavljaču nameće dodatne troškove za dodatne kontrole, preglede robe koju dobavljači kao prodavatelji isporučuju tužitelju kao kupcu - trgovcu, koji se odnose na kemijske, fizičke i mikrobiološke parametre kao i senzorske kontrole kvalitete, i to neovisno o rezultatu provedenih kontrola kroz ugovornu odredbu pod nazivom: „Naknada za usluge osiguranja kvalitete”. Upravo zbog osiguranja kvalitete koje tužitelju dovoljno osiguravaju odredbe koje su opisane u prilogu Ugovora naziva: „Osiguranja kvalitete” i to pod točkama 1., 4., 5., 6., a naročito se to odnosi na točku 2. i 3. Ugovora kojima se prethodno podvrgava sam dobavljač tj. roba koju on isporučuje tužitelju kao trgovcu, dobavljač je u obvezi prije svake isporuke osigurati aktualno stručno mišljenje akreditiranog instituta, a koje ne smije biti starije od 6 tjedana na dan ulistavanja proizvoda, kao što se i podvrgavaju i

tzv. kvartalnim stručnim mišljenjima u sklopu kojih svake godine koncem veljače, svibnja, kolovoza i studenog dobavljač mora pribaviti aktualna kvartalna stručna mišljenja akreditiranog instituta, a kada se tome još pridodaju i obveze na strani dobavljača - proizvođača koje proizlaze iz odredaba Zakona o hrani, odnosno obveza na strani dobavljača vezane uz kontrole HASAP-a, IFS-a i sanitarne inspekcije, na temelju kojih dobavljač ima obvezu o svom trošku kontrolirati kvalitetu svojih proizvoda, dodatna ugovorna odredba pod nazivom „Naknada za usluge osiguranja kvalitete” s aspekta osiguranja kvalitete proizvoda cijeni se nepotrebnom. Naime, ta odredba omogućuje trgovcu da sam bira ovlaštenu laboratorij u kojem će dodatno kontrolirati kvalitetu ugovornih proizvoda, a trošak te dodatne kontrole prebacuje na dobavljača. Ovlašteni laboratorij kojeg je odabrao trgovac vrši istovrsne kontrole vezane uz kemijske, fizičke, mikrobiološke parametre, kao i senzorske kontrole kvalitete. Navedeno ustvari predstavlja svojevrsnu kontrolu stručnih mišljenja akreditiranih instituta s kojima je dobavljač ugovorio kontrolu kvalitete ugovoreni proizvoda na svoj trošak, koju dodatnu kontrolu opet plaća dobavljač u obliku paušalne naknade trgovcu u određenom postotku od vrijednosti ulaza robe i to neovisno o tome je li kontrola tog neovisnog laboratorija koji je odabrao trgovac pokazala da je dobavljač u cijelosti proizveo ugovoreni proizvod u skladu s ugovorenom kvalitetom. Stoga takva praksa unutar poslovnog odnosa odudara od ciljeva ZNTP-a, kojim se nastoji onemogućiti i zabraniti iskorištavanje značajne pregovaračke snage trgovca bilo kakvim netransparentnim i paušalnim prijenosom bilo kakvog troška u vidu naknade, na dobavljača. Stoga, ovakav netransparentan način formiranja naknade, koji nije vezan uz konkretnu uslugu koju trgovac pruža dobavljaču, nije u skladu s člankom 12. točkom 16. ZNTP-a. Ukazuje kako je člankom 9. ZID ZNTP-a u cijelosti izmijenjen članak 11. ZNTP-a, te da tako izmijenjena odredba u stavku 1. točki 21., određuje da se nepoštenom trgovačkom praksom smatra i praksa kojom kupac zahtjeva ili ugovara i/ili naplaćuje troškove dodatnih kontrola kvalitete poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda od dobavljača, osim pod uvjetom ako se tim dodatnim kontrolama utvrdi kako proizvod dobavljača ne udovoljava ugovorenoj kvaliteti, a u toj situaciji trošak dodatnih kontrola kvalitete za dobavljača ne smije biti veći od troška koji je kupac imao za dodatnu analizu. Iako odredba nije izrijekom bila sadržana u ZNTP-u, njezino je uvrštavanje u popis apsolutnih zabrana nepoštenih trgovačkih praksi rezultat potrebe da se na jasan i nedvojben način artikulira nedopuštenost primjene takve prakse. U pogledu osporavanja izrečene upravno-kaznene mjere, napominje da je tuženik svoje odlučne razloge o visini izrečene upravno-kaznene mjere detaljno izložio u osporenom rješenju pri čijim navodima ostaje. Ističe da je izrečena upravno-kaznena mjera od 400.000,00 kuna u skladu s člankom 24. stavkom 2. točke 7. ZNTP-a. Povreda koja je utvrđena u postupku pravilno je kvalificirana kao teška, zbog čega tuženik i nadalje smatra da je izrečena upravno-kaznena mjera primjerena ostvarenju cilja iz članka 23. ZNTP-a. Člankom 27. ZNTP-a propisani su kriteriji utvrđivanja (i izvršenja) upravno-kaznene mjere te se ona donosi temeljem točno propisanih kriterija na koje se detaljno referirao u obrazloženju svog rješenja, dok se podredno referirao na pravna shvaćanja suda iz zaprimljene pravomoćne presude Upravnog suda u Zagrebu, poslovni broj: Usl-3840/19-12, od 28. lipnja 2021. u skladu s kojom je postupio radi čega je odustao od utvrđenja da je stranka postupila protivno odredbi iz članka 4. stavka 2. točke 1. u vezi članka 6. stavka 1. točke 6. ZNTP-a, zbog čega je i pristupio preciziranju trajanja povrede, što je rezultiralo njezinim skraćivanjem, a time tužitelj nije doveden u nepovoljan položaj. Opreza radi, tuženik nalazi shodnim ukazati ne samo na neosnovanost tužiteljeva zahtjeva da tuženika obveže na naknadu troškova postupka tužitelju, već i na činjenicu da je člankom 79. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine”, br. 20/10., 143/12., 152/14., 94/16., 29/17. i 110/21. dalje ZUS)

određeno da se vrijednost predmeta spora smatra neprocjenjivom. S obzirom na to da se o predmetnom rješenju tuženika vodi upravni spor, a ne upravni postupak, jasno je kako se u konkretnom slučaju nikako ne može primijeniti Tbr. 23. u vezi Tbr. 7. t. 1. Tarife, već isključivo Tbr. 23. točka 1. druga alineja, iz čega proizlazi kako bi predviđeni iznos bio 250 bodova, odnosno 2.500,00 kuna, umjesto zahtijevanih 2.000,00 kuna. Predlaže Sudu da odbije u cijelosti tužbeni zahtjev.

4. Zainteresirane osobe u svojim odgovorima na tužbu izražavaju suglasnost s navodima tužitelja.

5. Tijekom postupka Sud je izvršio uvid u sudski spis i spis tuženika dostavljen uz odgovor na tužbu i održao raspravu 6. travnja 2023. čime je strankama dana mogućnost izjasniti se o svim činjenicama i pravnim pitanjima koja su predmet upravnog spora sukladno članku 6. ZUS-a.

6. Tužbeni zahtjev nije osnovan.

7. U konkretnom slučaju nije sporno da je tuženik po službenoj dužnosti u skladu s člancima 13. i 14. ZNTP-a pokrenuo postupak utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi prilikom reguliranja poslovnog odnosa sa dobavljačima u ovom sporu zainteresiranim osobama, odnosno jesu li Ugovor kojima je reguliran poslovni odnos tužitelja s zainteresiranim osoba i njihova provedba u skladu s odredbama ZNTP-a.

8. Tuženik je upravni postupak okončao rješenjem KLASA: UP/I 034-03/18-04/015, URBROJ: 580-16/121-2019-018 od 26. srpnja 2019. kojim je odlučio da je tužitelj iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu nametnuo zainteresiranim osobama nepoštene trgovačke prakse u smislu članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, zaključujući s njima Ugovore koji ne sadrže jasno i nedvosmisleno određeno trajanje ugovornog odnosa, a što je protivno članku 6. stavku 1. točki 6. ZNTP-a. Osim toga tuženik je istim rješenjem utvrdio da Ugovori sadrže odredbu pod nazivom „Naknada za usluge osiguranja kvalitete” prema kojoj se zainteresirane osobe kao dobavljači obvezuju tužitelju na plaćanje paušalnog iznosa od 10% naknade od vrijednosti ulaza robe, za provedbu mjera osiguranja kvalitete po zahtjevu tužitelja kod laboratorija po njegovom izboru, što tuženik smatra prebacivanjem ugovorenog troška kontrole između laboratorija i trgovca (tužitelja) na dobavljača (zainteresirane osobe) i to neovisno o rezultatima provedene kontrole, odnosno naplatu naknade za uslugu koja nije pružena dobavljaču pa mu time nije ni stvarna ni mjerljiva pa predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu članka 4. stavka 2. točke 1. i 6. ZNTP-a, a u vezi članka 12. točke 11. i 16. ZNTP-a.

9. Pravomoćnom presudom ovog Suda poslovni broj Usl-3840/19-12 od 28. lipnja 2021., poništeno je ranije rješenje tuženika te mu je predmet vraćen na ponovni postupak, jer Sud nije prihvatio stav tuženika da je Ugovorima povrijeđen članak 6. stavak 1. točke 6. ZNTP-a, s obrazloženjem da nije uzet u obzir stavak 2. istog zakonskog članka prema kojem je ništetan ugovor koji nije sklopljen u pisanom obliku i koji ne sadržava sve odredbe iz stavka 1. tog članka. Međutim, Sud je u istoj presudi prihvatio stajalište tuženika da je neprimjereno i neprihvatljivo, a svakako protivno ZNTP-u, da pored svih dopuštenih ugovorenih kontrola kvalitete proizvoda, kontrole proizvodnog procesa kao i predviđene ugovorne kazne u slučaju odstupanja u proizvodnim pogonima koje proizlaze iz priloga ugovora naziva "Osiguranje kvalitete", te posebnih propisa koji uređuju kvalitetu hrane i njezinu zdravstvenu ispravnost, tužitelj zahtijeva od dobavljača još i plaćanje paušalnih iznosa u postotku od vrijednosti ulaza robe pojedinog dobavljača i to neovisno o rezultatima te analize. Iz navedene

presude je razvidno da Sud nalazi da takav netransparentan način formiranja naknade nije u skladu s odredbom članka 12. točke 16. ZNTP-a, prema kojoj je dozvoljeno ugovaranje naknade čije ostvarenje ovisi o stvarnom i mjerljivom učinku trgovca, koji je vezan uz konkretnu uslugu koju trgovac pruža dobavljaču. Ako trgovac (kupac) želi dodatnom analizom provjeriti kvalitetu, taj trošak ne može plaćati dobavljač (proizvođač), već ga mora podmiriti kupac (trgovac). U protivnom se prefakturiranje troška takvih analiza može smatrati naplatom naknade za usluge koje nisu pružene u skladu s člankom 12. točkom 11. ZNTP-a. Uzimajući u obzir navedeno Sud nije prihvatio izrečenu upravno-kaznenu mjeru od 807.500,00 kn kao odgovarajuću i primjerenu počinjenim povredama ZNTP-a pa je vratio predmet na ponovni postupak kako bi tuženik naznačio koje je teške povrede ZNTP-a je tužitelj počinio kao i da se odmjeri upravno-kaznenu mjera za svaku povredu ponaosob, uz obrazloženje glede primjene kriterija iz članka 27. stavka 1. ZNTP-a.

10. U ponovnom postupku tuženik je pridržavajući se uputa Suda, iznova razmotrio Ugovore te je utvrdio da ranije utvrđeni nedostaci kod ugovaranja njihovog trajanja nisu takve težine da bi imali za posljedicu utvrđenje o počinjenoj povredi iz članka 6 stavka 1 točke 6. ZNTP-a. Međutim, tuženik je u skladu s stajalištem Suda iz ranije pravomoćne presude ocijenio da je tužitelj iskoristio nepoštenu trgovačku praksu u smislu članka 4. stavka 2. točke 1. i 6. ZNTP-a, a u vezi članka 12. točke 11. i 16. ZNTP-a ugovaranjem posebne naknade zainteresiranim osobama kao dobavljačima za provedbu mjera osiguranja kvalitete na zahtjev tužitelja kod laboratorija kojeg on odabire te je tužitelju za tu povredu odredio upravno-kaznenu mjeru od 400.000,00 kn.

11. Unatoč ranijoj sudskoj presudi, među stankama je sporna utvrđena odgovornost tužitelja da je iskorištavanjem nepoštene trgovačke prakse ugovorio posebnu naknadu u paušalnom iznosu zainteresiranim osobama kao dobavljačima za provedbu mjera osiguranja kvalitete neovisno o rezultatima te analize.

12. Sud je izvršio uvid u sudski spis pod poslovnim brojem Usl-3840/19 u kojem je donesena presuda od 28. lipnja 2021., te je utvrdio da je ona istim danom postala pravomoćna sukladno članku 63. ZUS-a. Naime, tužitelj je mogao u skladu s člankom 78. ZUS-a, predložiti Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske podnošenje zahtjeva za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude pod poslovnim brojem: Usl-3840/19 od 28. lipnja 2021., koje tijelo je takav zahtjev moglo podnijeti Vrhovnom sudu Republike Hrvatske u roku od šest mjeseci od dana dostave pravomoćne sudske presude strankama. Međutim, u prethodnom sudskom spisu nema podataka o podnošenju takvog zahtjeva u zakonom predviđenom roku radi čega tuženik nije imao nikakvu osnovu ne postupiti prema pravomoćnoj presudi poslovni broj Usl-3840/19 od 28. lipnja 2021.

13. Kraj takovog stanja stvari, Sud prihvaća utvrđenje tuženika dano u obrazloženju osporenog rješenja donesenog u ponovnom postupku prema uputama Suda iz ranije presude. Naime, Sud nalazi da je osporeno rješenje valjano obrazloženo te da su razmotreni svi prigovori tužitelja izneseni tijekom postupka uz iznošenje razloženih razloga njihovog neusvajanja. Također, u obrazloženju osporenog rješenja navedeno je činjenično stanje te pravni propisi, a isto tako dani su i razlozi koji su bili odlučni za utvrđivanje činjenica u konkretnom slučaju, što Sud prihvaća te nalazi da tužitelju osporenim rješenjem nije povrijeđen zakon na njegovu štetu.

14. U odnosu na prigovore tužitelja o nejasnom odmjeravanju upravno-kaznene mjere, Sud nalazi da je u konkretnom slučaju tužitelj nametno nepošteno trgovačku praksu trgovaca iz članka 12. točke 11. i 16. ZNTP-a čime je ostvario obilježje opisane teže povrede iz članka 24. stavaka 2. ZNTP-a, s tim da je prilikom izbora upravno-

kaznene sankcije tuženik u skladu s uputom iz ranije presude Suda ocijenio sve člankom 27. stavkom 2. ZNTP-a propisane olakotne okolnosti za tužitelja (dobra suradnja s tuženikom kroz pravovremeno dostavljanje traženih isprava i pojašnjenja, naplaćenim iznosima nije nastala znatnija financijska šteta zainteresiranim osobama, vremensko skraćivanje trajanja povrede), dok otegotne okolnosti nisu utvrđene, te je za izrečenu sankciju naveo valjane razloge uzimajući u obzir da je cilj upravno-kaznenih mjera uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom, kažnjavanje počinitelja povreda te odvratanje počinitelja i drugih osoba od povreda ZNTP (članak 23. ZNTP-a).

14.1. Sud nije uzeo kao odlučno zadovoljstvo zainteresiranih osoba poslovnim odnosom koji su ostvarili s tužiteljem obzirom da se u smislu ZNTP-a predmetni postupak vodi prije svega u svrhu zaštite javnog interesa predstavljenog uspostavom, zaštitom i očuvanjem poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, čija su upravo proizvođači najslabija i najnezaštićenija karika.

15. Budući da prigovori tužitelja ne dovode do drugačijeg rješenja ove upravne stvari, Sud na temelju članka 57. stavka 1. ZUS-a odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan u točki I. izreke ove presude.

16. O trošku upravnog spora, sud je odlučio na temelju odredbe članka 79. stavka 4. ZUS-a, prema kojoj stranka koja izgubi spor u cijelosti snosi sve troškove spora, ako zakonom nije drukčije propisano. Kako tužitelj nije uspio u ovom upravnom sporu, nema zakonskog osnova udovoljiti njegovom zahtjevu za nadoknadu troškova upravnog spora. Stoga je sud odlučio kao u točki II. izreke ove presude.

U Zagrebu, 13. travnja 2023.

Sutkinja
Kristina Senjak Krunić

Dokument je elektronički potpisan:
KRIŠTINA SENJAK
KRUNIĆ
Vrijeme potpisivanja:
03-05-2023
13:14:01

DN:
C=HR
O=UPRAVNI SUD U ZAGREBU
2.5.4.97=#130D48523635333338343935343437
L=ZAGREB
S=SENJAK KRUNIĆ
G=KRISTINA
CN=KRISTINA SENJAK KRUNIĆ

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske. Žalba se podnosi putem ovog suda, u dovoljnom broju primjeraka za sud i sve stranke u sporu, u roku od 15 dana od dana dostave ove presude.

DNA:

1. odvjetnik [REDACTED]
2. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, Savska cesta 41, 10000 Zagreb
3. [REDACTED]
4. [REDACTED]
5. [REDACTED]
6. U spis